

The Examination of the Language Learning Strategies of University Preparatory Class Students With Respect To Various Variables¹

Abdurrahman KILIÇ²

Serkan PADEM³

ABSTRACT. The aim of this study is to examine the use of language learning strategies of university preparatory class students with respect to their gender and sort of LYS (Undergraduate Placement Exam) point. The participants of the study were 461 students who study at Düzce University preparatory unit. “Language Learning Strategies Inventory”, developed by Oxford (1990) and adapted to Turkish by Cesur and Fer (2007), was used to identify the use of language strategies of the attendants. The difference between students’ general use of strategies and gender was analyzed through Independent Sample t-test technique. The difference between students’ sorts of LYS (Undergraduate Placement Exam) point and native language and their general use of strategies was analyzed through One Way ANOVA technique. Although a significant difference was not identified between students’ general strategy use and gender; there was a significant difference between memory strategies and gender, favoring females, and between compensation strategies and gender, favoring males. As to the difference between strategy use and sort of LYS point, there were not any significant differences between sort of LYS point and both general and sub-group strategy uses.

Keywords: Foreign Language Teaching, Language learning strategies, Gender, Sort of LYS point

SUMMARY

Purpose and Significance: The aim of this study is to examine the use of language learning strategies of university preparatory class students with respect to their gender and sort of LYS (Undergraduate Placement Exam) point. Using strategies in language learning is very important as good language learners use a great number of strategies. So, this study enlightens the underlying factors that affect language learning process.

Methods: Using quantitative data, descriptive methodology was applied in this study. The attendants of the study were 461 students who study at Düzce University preparatory unit. “Language Learning Strategies Inventory”, which was developed by Oxford (1990) and adapted to Turkish by Cesur and Fer (2007), was used to identify the use of language strategies of the attendants. The difference between students’ general use of strategies and gender was analyzed through Independent Sample t-test technique. The difference between students’ sorts of LYS (Undergraduate Placement Exam) point and native language and their students’ general use of strategies was analyzed through One Way ANOVA technique.

Results: The mean of the scores of general strategy use was found to be 3,06, which means a medium level of strategy use. Although a meaningful difference was not been identified between students’ general strategy use and gender; there was a meaningful difference between memory strategies and gender, favoring females, and between compensation strategies and gender, favoring males. As to the difference between strategy use and sort of LYS point, there were not any meaningful differences between sort of LYS point and both general and sub-group strategy uses.

Discussion and Conclusions: It can be concluded that the general language learning strategy usage of university preparatory students was found to be in a medium level. This finding shows that the participants of the study do not employ high numbers of strategies that good language learners usually use. Also, gender and sort of LYS point were not among the factors that affect students’ language learning strategy usage levels even though some significant differences were found in some subcategories.

¹ This article was derived from a Master Thesis.

² Assoc. Prof. Dr. Düzce University, Faculty of Education, abdurrahmankilic@duzce.edu.tr

³ Instructor, Düzce University, Hakime Erciyas School of Foreign Languages, serkanpadem@duzce.edu.tr

Üniversite Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin Dil Öğrenme Stratejileri Kullanımlarının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi⁴

Abdurrahman KILIÇ⁵

Serkan PADEM⁶

ÖZ. Bu araştırmanın amacı, üniversite hazırlık sınıfı öğrencilerinin dil öğrenme stratejileri kullanımlarını cinsiyet ve LYS puan türü değişkenlerine göre incelemektir. Araştırmaya Düzce Üniversitesi hazırlık biriminde öğrenim göre toplam 461 öğrenci katılmıştır. Üniversite öğrencilerinin dil öğrenme stratejileri kullanımlarını belirlemek üzere, Oxford (1990) tarafından geliştirilen ve Cesur ve Fer (2007) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Dil Öğrenme Stratejileri Envanteri" uygulanmıştır. Araştırma verilerinin analizinde SPSS 16.0 (Statistical Package for Social Sciences) veri analiz programından faydalanılmıştır. Öğrencilerin genel strateji kullanımları ile cinsiyetleri arasındaki fark Independent Sample t-test (Bağımsız Örneklemeler İçin t-testi), LYS puan türleri ile genel strateji kullanımları arasındaki fark ise One Way ANOVA tekniği ile analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin genel strateji kullanımları ile cinsiyet faktörü arasında anlamlı bir farka rastlanamazken, bellek stratejileri kullanımında kadınlar lehine, telafi stratejileri tercihinde erkekler lehine anlamlı fark olduğu görülmüştür. LYS puan türü ile öğrencilerin kullandıkları dil öğrenme stratejileri arasındaki farka bakıldığında, gerek öğrencilerin genel strateji kullanımı gerekse alt ölçeklerdeki stratejileri kullanımlarıyla LYS puan türleri arasında anlamlı farka rastlanılmamıştır.

Anahtar kelimeler: Yabancı Dil Öğrenimi, Dil Öğrenme Stratejileri, Cinsiyet, LYS Puan Türü

GİRİŞ

İnsan hayatında öğrenme, doğumdan ölüme kadar geçen hemen hemen her an önem teşkil etmektedir. Tarih boyunca bilim insanları ve düşünürler öğrenmenin kapsamlı bir tanımına ulaşmaya çalışmışlardır. İnsanların gerek bireysel, gerekse üyesi buldukları toplum ve grupların ihtiyaçlarına en etkili biçimde cevap verebilmesi için kendi bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıklarını geliştirecek öğrenme süreçlerine tabi olmaları gerekmektedir. Tanım olarak öğrenme, büyüme ve vücutta değişik etkilerle oluşan geçici değişimlere atfedilmeyecek, yaşantı ürünü olarak meydana gelen davranışta ya da potansiyel davranıştaki nispeten kalıcı izli değişimdir (Senemoğlu, 2009:4). İnsanın doğasında bulunan öğrenme arzusu insanı, doğumundan ölümüne kadar hayatına giren nesne ve kavramları anlamlandırma çabasına, dolayısıyla da her zaman bir devinim içerisinde olan öğrenme sürecine yönlendirmiştir.

Her türlü bilginin öğrenme sürecinde planlı ve kasıtlı yapılan aktiviteler, üzerinde çalışılan öğrenme sürecini daha etkili hale getirmektedir. Bir öğrenci, öğrenmeyi amaçladığı yeni bir unsuru rastgele değil de belirli bir strateji, teknik ve yöntemler örüntüsüyle öğrenmeye çalışırsa, hedeflediği bilgi, beceri, tutum veya davranışı hem daha kısa sürede hem de daha kalıcı bir şekilde kendi öz hazinesine katma şansını yakalayabilir. Bu tarz bir öğrenme sürecinin, öğrenenin işini oldukça kolaylaştıracağı alanlardan belki de en önemli olanı ise yabancı dil öğrenmedir. Çünkü yabancı dil öğrenimi, bünyesinde özel öğrenme strateji, teknik ve yöntemlerini barındıran ve oldukça ciddiye alınması gereken bir süreçtir.

Günümüzde insanın en son teknolojik, bilimsel, ekonomik ve sosyal gelişmeleri öğrenmeli ve bu gelişmelere ayak uydurmaya çalışmalıdır. İnsanoğlu hem yakın çevresindeki hem de yaşadığı yerden binlerce kilometre uzaklıktaki yerlerde olan tüm olay ve gelişmeleri takip edebilmelidir. Bunu yapabilmek için ise, insanın belirli vasıflara sahip olması gerekir. Yerel gelişmelerin takibinde insanın bulundurması gereken vasıflar çok üst düzeyde olmayabilir. Ancak, eğer kişi dünyanın en ücra köşesindeki olaydan bile haberdar olmak istiyor ve içinde yaşadığı çağın gerekliliklerinden biri olan "dünya vatandaşı" statüsü arzuluyorsa, yapması gereken işlerin başında yabancı dil öğrenme gelir.

⁴ Bu çalışma yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

⁵ Doç. Dr. Düzce Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, abdurrahmankilic@duzce.edu.tr

⁶ Okutman, Düzce Üniversitesi, Hakime Erciyas Yabancı Diller Yüksekokulu, serkanpadem@duzce.edu.tr

Yabancı dil bilmenin, kişisel gelişimi oluşturan unsurların en tepesinde yer aldığı günümüzde insanlar en etkili ve verimli bir öğrenme sürecinin ihtiyacını sürekli olarak hissetmektedirler. Teknolojik gelişmenin, değişimin kültürel değişimin daha ilerisinde olduğu 21. yüzyılda yabancı dil bilmenin, öğrenmenin önemi tartışılmaz. Çağın teknolojisini, bilimini öğrenmek, anlamak, sahiplenmek ve üretmek zorunda olan, Avrupa Birliği üyesi olma hedefinde ve yolundaki Türkiye’de bu durum diğer ülkelerden daha da ciddiyetle ele alınması gereken bir konudur (Çelebi, 2006: 286). Küreselleşme sürecinin hız kesmediği günümüzde özellikle bilim, endüstri, ticaret ve turizm gibi sektörlerde rakiplerle yarışabilmenin ve bu yarışta hayatta kalabilmenin en temel gerekliliklerinden biri, hiç şüphesiz yaygın kullanımı olan en az bir yabancı dil bilmektir.

Bir öğrencinin iyi dil öğrencisi olabilmesi için öğrenme sürecindeki tüm sorumlulukları üstlenebilmesi, yeni bir bilgiyi öğrenmek için doğru stratejiyi kullanabilmesi ve öğrenme zamanını sadece sınıf içi aktivitelere ayırdığı vakitle sınırlamayıp kendi öğrenme takvimini oluşturması gerekir. İyi bir dil öğrencisinin niteliklerinin tamamında ortak olan unsurlardan bir tanesi de öğrenme stratejileridir.

Dil öğrenimini etkileyen en önemli unsurlardan biri de öğrencilerin kendilerine has olarak kullandıkları *dil öğrenme stratejileridir*. Dil öğrenme stratejileri, öğrencilerin genellikle kasıtlı olarak, yabancı dil öğrenme düzeylerini geliştirmek için kullandıkları özel eylem ve tekniklerdir. Bu stratejiler, dil öğrenme yeteneğini geliştirebilecek birçok davranışı bünyesinde barındırır. Etkili yabancı dil öğrencileri, kullandıkları stratejilerin farkındadırlar ve bu stratejileri neden kullandıklarını bilirler (Green ve Oxford, 1995: 285-291).

Rubin (1975:43), dil öğrenme stratejilerini, bilgiyi elde etmede kullandıkları teknik ve araçlar olarak tanımlamaktadır. O’Malley ve Chamot (1990:1)’un dil öğrenme stratejileri tanımı ise “bireylerin yeni bilgiyi anlama, öğrenme ve hatırlamak için kullandıkları özel düşünce ve davranışlar” şeklindedir. Tanımdan açıkça anlaşılacağı üzere, öğrenme stratejileri yeni bir bilgiyi sadece öğrenme aşamasında değil yeni öğrenilen materyalin hatırd tutulmasında da etkilidir. Yani öğrenme stratejileri birden fazla amaç için fayda sağlamaktadır.

Oxford (1990:8) ise bu tanımı biraz daha ileri götürerek dil öğrenme stratejilerini “öğrenenlerin öğrenmeyi daha kolay, daha hızlı, daha eğlenceli, daha bireysel, daha özerk, daha etkili ve yeni durumlara daha fazla aktarılabilir hale getirmek için kullandıkları özel eylemler” olarak tanımlamaktadır. Oxford’a göre stratejiler, öğrenme teknik, davranış ya da eylemleri, öğrenmeyi öğrenme, problem çözme ya da çalışma becerileri olarak değişik şekillerde ifade edilebilir. Ancak kesin olan şudur ki, bilinçli ya da bilinçsiz olarak kullanılan dil öğrenme stratejileri dil öğrenimini etkileyen önemli unsurlar arasındadır.

Dil öğrenme stratejileri öğrencilerin dil öğrenim sürecine katkıda bulunmalarını sağlayan belirli tekniklerdir. Bu teknikler öğrenciler tarafından dil derslerinde öğretilenleri anlamayı ve hafızada tutmayı kolaylaştırmak, öğrenmeyi daha eğlenceli, daha hızlı ve etkili bir hale getirmek için kullanılırlar (Bekleyen, 2006:36). Her öğrencinin bir şekilde kullandıkları bu stratejiler, öğrencilere dil öğrenme sürecinde en hızlı ve en kalıcı şekilde yabancı dil öğrenme konusunda yardımcı olmaktadır. Her birey farklı özelliklere (cinsiyet, yaş, motivasyon, alt yapı, v.b.) sahip olduğu için, dil öğrenme stratejilerini kullanma düzeyindeki farklılık da olasıdır. Her öğrencinin farklı düzeyde dil öğrenme strateji veya stratejilerini kullanması mümkün olduğu için, öğrenme seviyelerinde de ciddi farkların olması oldukça muhtemel bir beklentidir.

Dil öğrenme stratejileri çeşitli araştırmacılar tarafından değişik şekillerde sınıflansa da (Neiman ve diğerleri, 1978; Rubin, 1981; O’Malley ve Chamot, 1990), en kapsamlı ve anlaşılır şekilde sınıflandırılması Oxford (1990) tarafından yapılmıştır. Oxford, dört dil becerisini (dinleme-okuma-konuşma-yazma) işaret etmiş ve bu beceriler için dil öğrenme stratejileri önerisinde bulunmuştur. Ancak, Oxford’un sınıflamasında dil bilgisi için ayrı bir strateji belirtmemiştir çünkü o, dil bilgisinin dört temel beceriyle örtüşen niteliklerinin olduğu görüşünü savunmaktadır.

Tablo 1. Oxford'un (1990) Dil Öğrenme Stratejileri Sınıflandırması

Dolaysız Stratejiler	Dolaylı Stratejiler
1. Bellek Stratejileri a. Gruplama b. Öğrenilenleri ayrıntılı bir şekilde inceleme c. Bağlamlar oluşturma	1. Üstbilişsel Stratejiler a. Bilinen materyalle bağlantı kurma b. Dikkat etme c. Düzenleme yapma d. Hedefler oluşturma e. Bir dil aktivitesinin amacını belirleme f. Planlama g. Alıştırma yapma fırsatlarını araştırma
2. Bilişsel Stratejiler a. Tekrar etme b. Yapısal olarak seslerle alıştırma yapma c. Kurallarla egzersiz yapma d. Formül ve yapıları tanıma ve kullanma e. Yeniden bir araya getirme f. Doğal pratik yapma g. Tümdengelim ve akıl yürütme h. Karşıtsal çözümlleme i. Çeviri yapma j. Aktarma k. Not alma l. Önemli yerlerin altını çizme	2. Duyuşsal Stratejiler a. Kaygıyı azaltma b. Olumlu ifadeler kullanarak ve kendini ödüllendirerek kendini cesaretlendirme c. Kontrol listesi kullanma d. Bir dil öğrenme günlüğü tutma e. Hissettiklerini başkalarıyla tartışma
3. Telafi Stratejileri a. Dilsel ipuçlarını kullanma b. Anadile başvurma c. Başkalarından yardım alma d. Taklit ya da beden dili kullanma e. Gönderilen mesaja uyma f. Sözcük türetme g. Eş anlamlı kelimeler kullanma	3. Sosyal Stratejiler a. Açıklama ve doğrulama isteme b. Düzeltme isteme c. Başkalarıyla işbirliği yapma d. Kültürel farkındalık geliştirme

Tablo 1'e bakıldığında, Oxford'un (1990), dil öğrenme stratejilerini iki temel grup altında topladığı görülmektedir. Bu gruplar “ Dolaysız Stratejiler” ve “Dolaylı Stratejiler” olarak adlandırılmıştır. Dolaysız stratejiler, öğrenme sürecini doğrudan etkileyen stratejilerdir. Bu strateji grubunun bünyesinde, hafıza stratejileri (gruplama, öğrenilenleri ayrıntılı bir şekilde inceleme, bağlamlar oluşturma), bilişsel stratejiler (tekrar etme, yapısal olarak seslerle alıştırma yapma, kurallarla egzersiz yapma, formül ve yapıları tanıma ve kullanma, yeniden bir araya getirme, doğal pratik yapma, tümdengelim ve akıl yürütme, karşıtsal çözümlleme, çeviri yapma, aktarma, not alma, önemli yerlerin altını çizme), ve telafi stratejileri (dilsel ipuçlarını kullanma, anadile başvurma, başkalarından yardım alma, taklit ya da beden dili kullanma, gönderilen mesaja uyma, sözcük türetme, eş anlamlı kelimeler kullanma) stratejileri bulunmaktadır. Oxford, hafıza ve biliş stratejileri arasında çok keskin bir ayırım yapmaktadır.

Oxford'un (1990) önerdiği dolaylı stratejiler, dil öğrenme sürecine doğrudan etkisi olmayan ancak dil öğrenme performansını dolaylı olarak etkileyen stratejileridir. Bu strateji grubunda ise, üstbilişsel stratejiler (bilinen materyalle bağlantı kurma, dikkat etme, düzenleme yapma, hedefler oluşturma, bir dil aktivitesinin amacını belirleme, planlama ve alıştırma yapma fırsatlarını araştırma), duyuşsal stratejiler (kaygıyı azaltma, olumlu ifadeler kullanarak ve kendini ödüllendirerek kendini cesaretlendirme, kontrol listesi kullanma, bir dil öğrenme günlüğü tutma, hissettiklerini başkalarıyla tartışma), ve sosyal stratejiler (açıklama ve doğrulama isteme, düzeltme isteme, başkalarıyla işbirliği

yapma, kültürel farkındalık geliştirme) yer almaktadır. Burada göze çarpan en önemli unsur, Oxford, O'Malley ve Chamot (1990)'tan farklı olarak, duyuşsal ve sosyal stratejiler arasında oldukça keskin bir ayırım yapmıştır.

Dil öğrenme stratejileri, uzun süredir üzerinde araştırmalar yapılan ve dil öğrenme sürecinde etkisi hissedilen faktörler arasında yer almaktadır. Dil öğrenirken kullanılan stratejilerin neler olduğu ve bu stratejilerin nasıl kategorize edilebileceği konusunda yapılan araştırmalar sonucunda, stratejilerin dil öğrenmeye etkisi ve ne yönde etki sağladığına göre çeşitli sınıflamalar oluşmuştur. Bu çalışmada, Oxford (1990) tarafından tasarlanan sınıflamaya odaklanılmıştır. Oxford (1990), stratejileri öğrenmeye doğrudan ve dolaylı etki edenler ana gruplamasının altında bu stratejilerin sınıflamasını da oldukça net bir biçimde vermiştir. Bu sınıflama doğrultusunda hazırladığı Dil Öğrenme Stratejileri Envanteri de içerdiği maddeler bakımından hedeflenen stratejileri açık bir şekilde ortaya koymaktadır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, üniversite hazırlık sınıfı öğrencilerinin dil öğrenme stratejileri kullanımlarının çeşitli değişkenlere göre incelemektir. Bu ana amaç doğrultusunda, aşağıda belirtilen sorular cevaplandırılmaya çalışılmış ve elde edilen sonuçlar yorumlanmıştır:

1. Üniversite hazırlık sınıfı öğrencilerinin İngilizce öğrenirken kullandıkları dil öğrenme stratejileri nelerdir?
2. Üniversite hazırlık sınıfı öğrencilerinin dil öğrenme stratejileri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
3. Üniversite hazırlık sınıfı öğrencilerinin dil öğrenme stratejileri ile Lisans Yerleştirme Sınavı (LYS) puan türleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Araştırmanın Önemi

Bu araştırmadan elde edilecek veriler, üniversite hazırlık sınıfında yoğunlaştırılmış şekilde İngilizce eğitimi alan öğrencilerin İngilizceyi öğrenme süreçlerinde ne tür stratejileri kullandıklarının belirlenmesiyle, öğrencilerin yoğun olarak kullandıkları stratejilerin devam ettirilmesi, öğrenciler tarafından fazla kullanılmayan stratejilerin de farkındalığının artırılması ve üzerinde yoğunlaşmasını sağlaması açısından önemlidir. Bu araştırmadan elde edilecek bulgular ışığında, öğrencilerin dil öğrenme stratejilerini kullanım tercihlerine bakarak, bu stratejilerin çeşitli değişkenlere göre farklılığı da göz önünde bulundurularak, öğrencilerin yabancı dil öğrenme konusunda daha kişiye özgü verilerin alınması ve dil öğretiminin daha öğrenen merkezli olması sağlanabilir. Bu çalışmadan çıkarılacak sonuçlar, özellikle öğretim faaliyetini uygulamakla yükümlü kişi ve kurumlara öğrencilerin dil öğreniminde kullandıkları stratejilerin bilgisini sunarak ve öğrenmeyi daha bireyselleştirerek, dil öğretimindeki sorunların bir bölümüne çözüm yolu önerebilir. Ayrıca bu çalışmada, öğretim elemanlarına var olan dil öğrenme stratejileri ile öğrencilerin kullandıkları stratejiler arasındaki farkı görme fırsatı verilerek öğrencilerin bireysel dil öğrenme metotlarını irdelemelerine olanak sağlanabilir. Araştırma bulguları ayrıca, dil öğrenme stratejileri kullanımlarının LYS puan türü ve cinsiyet değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını göstermesi açısından önemlidir. Özellikle, yurt içindeki araştırmalarda dil öğrenme strateji tercihleriyle LYS puan türü değişkeninin arasındaki ilişkinin araştırılmaması bu çalışmanın önemini daha da artırmaktadır. Böylece, farklı özellikleri olan öğrencilerin dil öğrenme süreçlerinde kullandıkları stratejilerdeki olası farkların bilinmesi, öğrenci ve öğreticilerin bu süreçteki farkındalıklarını artıracaktır. Bu bağlamda bu çalışma, üniversiteye hazırlanma sürecinde çeşitli bölümlere ayrılan ve farklı öğrenme stratejilerine sahip oldukları öngörülen öğrencilerin dil öğrenme sürecinde kullandıkları stratejilerin birbirinden farklı olup olmadığının belirlenmesi açısından önemlidir. Araştırmadan elde edilecek veriler ışığında öğrenciler, kendi öğrenme süreçlerini gözden geçirme ve kendi dil öğrenme stratejilerinin neler olduğunu öğrenme fırsatı bulabileceklerdir. Öğreticiler ise, öğrenci başarısında önemli rolü olduğu belirlenen bu stratejilerin öğrenciler tarafından daha iyi ve yaygın olarak kullanılmasını sağlamak amacıyla çeşitli aktiviteler geliştirebilirler.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Araştırmada betimsel yöntem kullanılmış ve bu yöntem ışığında nicel verilerden faydalanılmıştır. Öğrencilerin mevcut dil öğrenme stratejileri kullanımları saptanmaya çalışılmış, strateji öğretimi amacıyla herhangi bir öğretim programı uygulanmamış, yalnızca var olan durum tanımlanmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Düzce Üniversitesi Hazırlık Birimi'nde 2011-2012 akademik yılında öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırma evreni ulaşılabilir bir rakamda olduğundan (548), araştırmada örneklem alma yoluna gidilmemiştir. Araştırmaya katılım tamamen gönüllülük esasına bağlı olmuş ve her katılımcı, araştırmaya gönüllü olarak katıldığını beyan eden bir katılım onay formu imzalayarak araştırmacıya teslim etmiştir. Araştırmaya katılan öğrenciler ile ilgili sayısal veriler Tablo 2 'de verilmiştir.

Tablo 2. Araştırmaya Katılan Öğrenciler İle İlgili Sayısal Veriler

Öğrenciler	f	%
Cinsiyet	Kadın	181
	Erkek	280
	Toplam	461
LYS Puan Türü	TM-1	90
	MF-4	281
	YGS-6	90
	Toplam	461

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere, araştırmaya 181 kadın ve 281 erkek olmak üzere toplam 461 öğrenci katılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin LYS puan türleri incelendiğinde, 281 öğrencinin MF-4 puan türü ile en fazla sayıya sahip oldukları görülmektedir. TM-1 ve YGS-6 puan türlerinin her ikisinden de 90 öğrencinin araştırmaya katıldığı gözlemlenmektedir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada, üniversite hazırlık sınıfı öğrencilerinin dil öğrenme stratejileri kullanım düzeylerini ölçmek amacıyla, Oxford (1990) tarafından geliştirilen ve Cesur ve Fer (2007) tarafından Türkçe 'ye uyarlanması ve geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılan "Dil öğrenme Stratejileri Envanteri" kullanılmıştır. Bu envanter, İngilizceyi ikinci ya da yabancı dil olarak öğrenen öğrenciler için geliştirilmiş 6 bölüm ve 50 sorudan oluşan 5'li likert tipi bir ölçektir. Ölçekte yer alan 6 bölümden her biri, bir strateji grubunu ölçmektedir. Ölçülen bu strateji gruplarının bağlı bulunduğu bölümler ve soru sayıları şu şekildedir:

- Bölüm A (9 soru) = Bellek Stratejileri
- Bölüm B (14 soru) = Bilişsel Stratejiler
- Bölüm C (6 soru) = Telafi Stratejileri
- Bölüm D (9 soru) = Üstbilişsel Stratejiler
- Bölüm E (6 soru) = Duyuşsal Stratejiler
- Bölüm F (6 soru) = Sosyal Stratejiler

Cesur ve Fer (2007) tarafından Dil Öğrenme Stratejileri Envanterinin Türkçe formunun yapı geçerliliğini saptamak için yapılan faktör analizi sonucunda 6 faktörün varyansın toplam %42'sini

açıkladığı 47 maddelik ölçeğe ulaşılmıştır. Birinci faktör altında üstbilişsel ve bilişsel; ikinci faktörde bellek ve bilişsel; üçüncü faktörde telafi; dördüncü faktörde bellek; beşinci faktörde sosyal; altıncı faktörde duyuşsal öğrenme stratejileri yer almıştır. Bu bulgular Dil Öğrenme Stratejileri Envanterinin altı temel boyuttan meydana geldiğini ve bu boyutların özgün Dil Öğrenme Stratejileri Envanterindeki alt ölçeklere karşılık geldiğini göstermiştir. Buna ek olarak, bu boyutların daha önce madde-toplam korelasyonu, alpha katsayıları ve varimax döndürme sonrası anketten çıkarılan maddelerden sonra ulaşılan altı temel boyutlu 47 maddeli yapıyı doğruladığı görülmüştür. Cesur ve Fer (2007) ‘ göre bu sonuç, Hsiao ve Oxford’un (2002) araştırma sonuçlarıyla da benzerlik gösteren ve Dil Öğrenme Stratejileri Envanterinin genel olarak altı temel boyutta toplanmasının daha tutarlı ve açıklayıcı olduğu ortaya koyan bulgularla da paralellik göstermektedir. Bu boyutlar bellek, bilişsel, telafi, üstbilişsel, duyuşsal ve sosyal stratejiler alt ölçekleridir.

Dil Öğrenme Stratejileri Envanterinin 50 maddeli Türkçe formunun bütünü için iç tutarlılık güvenilirliğini .92 alpha katsayısı olarak bulan Cesur ve Fer (2007)’in elde ettiği bu sonuç, Dil Öğrenme Stratejileri Envanterinin bütünü için iç tutarlılık güvenilirlik katsayısının .89 olduğunu ifade eden Tercanlıoğlu (2004) ve .94 alfa katsayısına ulaşan Altan (2004)’ın çalışmalarını doğrulamaktadır. Cesur ve Fer (2007) ayrıca, envanterin alt ölçeklerinin iç tutarlılık güvenilirlik katsayılarının .59 ile .84 arasında değiştiğini ifade etmektedir. Bu çalışmada envanterin bütünü ve alt ölçekleri ile ilgili güvenilirlik katsayıları Tablo 3 ‘te verilmiştir:

Tablo 3. Dil Öğrenme Stratejileri Envanteri Bütünü ve Alt Ölçekleri İle İlgili Güvenirlik Katsayıları

Alt Boyut	Alpha Değeri
Bellek Stratejileri	.697
Bilişsel Stratejiler	.850
Telafi Stratejileri	.711
Üstbilişsel Stratejiler	.895
Duyuşsal Stratejiler	.591
Sosyal Stratejiler	.631
Bütün	.935

Araştırmada kullanılan envanterin bütününe ait güvenilirlik katsayısı .935 olarak bulunmuştur. Bu sonuç, ölçeğin bütününe ait geçerliliğin oldukça yüksek olduğunu göstermektedir. Ölçeğin alt boyutlarına ait güvenilirlik katsayılarına bakıldığında ise, güvenilirlik katsayılarının .591 ile .895 arasında değiştiği gözlemlenmektedir. Bu sonuç, Cesur ve Fer (2007) ‘in bulgularıyla (.59-.84) paralellik göstermektedir.

Verilerin Toplanması

Araştırmanın temel veri toplama aracı olan Dil Öğrenme Stratejileri Envanteri, 2011-2012 akademik yılı bahar döneminin 7. haftası öğrencilere iki ayrı günde uygulanmıştır. Araştırmaya en üst düzeyde öğrenci katılımını sağlamak amacıyla araştırmada verilerin elde edildiği envanter, Düzce Üniversitesi Hazırlık Birimi’nde tüm sınıfların derslerinin olduğu iki günde uygulanmıştır. Envanter araştırmacının kendisi tarafından belirli bir program dâhilinde uygulanmış ve öğrencilere gerekli açıklamalar yazılı ve sözlü olarak yapılmıştır. Uygulama öncesinde, araştırmacı tarafından Düzce Üniversitesi Yabancı Diller Bölüm Başkanlığı’na bir dilekçe ile müracaat edilerek gerekli izin alınmıştır. Uygulama araştırmacı tarafından bizzat gerçekleştirilmiştir. Uygulama esnasında öğrencilere içerisinde araştırmanın amaç, kapsam ve özetini barındıran ve öğrencilerin araştırmaya gönüllü olarak katıldıklarını beyan eden katılım onay formu da envanterle birlikte dağıtılmıştır. 50 maddeden oluşan ölçeğin doldurulması her sınıfta ortalama 10-12 dakika sürmüştür. Öğrencilerden envanterdeki cümleleri iyi anlamaları ve samimi cevaplar vermeleri istenmiş ve envanterdeki hiçbir maddeyi boş bırakmamaları vurgulanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmadan elde edilen nicel veriler, Sosyal Bilimler için İstatistik Paketi (SPSS 16.0) kullanılarak analiz edilmiştir. Öğrencilerin genel strateji kullanımları frekans, yüzdelik, ortalama ve

standart sapma kullanılmıştır. Oxford (1990), Dil Öğrenme Stratejileri Envanteri'ndeki ifadelerle verilen cevaplardan elde edilen ortalamalara göre dil öğrenme stratejileri kullanımını “Yüksek Düzeyde Strateji Kullanımı (3,50 -5,00), “ Orta Düzeyde Strateji Kullanımı (2,50 -3,49)” ve “Düşük Düzeyde Strateji Kullanımı (1,00 – 2,49)” olarak üç bölümde değerlendirmektedir. Bu çalışmada da, öğrencilerin dil öğrenme stratejileri ölçeğinin bütününden ve tüm alt bölümlerinden aldıkları ortalamaların yorumlanmasında Oxford (1990) tarafından belirlenen referans aralıkları kullanılmıştır. Öğrencileri genel strateji kullanımları ile cinsiyetleri arasındaki ilişki Independent Sample t-test (Bağımsız Örneklem İçin t-testi) tekniğiyle analiz edilmiştir. Öğrencilerin LYS puan türleri ile genel strateji kullanımları arasındaki ilişki ise One Way ANOVA tekniği ile analiz edilmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgular tablolar halinde sunulmuş ve yorumlanmıştır.

BULGULAR

Genel Strateji Kullanımı

Bu bölümde, öğrencilerin Dil Öğrenme Stratejileri Envanterinin alt bölümlerine verdiği cevaplara ait ortalamalar Tablo 4’ te sunulmuş ve öğrencilerin genel strateji kullanım oranı verilmiştir.

Tablo 4. Öğrencilerin Genel Strateji Kullanımı

ALT ÖLÇEK	ORTALAMA
Bellek Stratejileri	2,89
Bilişsel Stratejiler	2,87
Telafi Stratejileri	3,21
Üstbilişsel Stratejiler	3,29
Duyuşsal Stratejiler	2,80
Sosyal Stratejiler	3,33
Ortalama	3,06

Tablo 4’te görüldüğü üzere, öğrencilerin genel strateji kullanım ortalaması 3,06 olarak hesaplanmıştır. Bu ortalama değeri, öğrencilerin “orta düzeyde” strateji kullandıklarını göstermektedir. Ölçeğin alt bölümleri incelendiğinde ise, aritmetik ortalaması en yüksek bölümün (3,33) sosyal stratejiler olduğu görülmektedir. Oxford (1990)’a göre bu stratejiler bünyesinde açıklama ve doğrulama isteme, düzeltme isteme, başkalarıyla işbirliği yapma ve kültürel farkındalık geliştirme gibi stratejileri barındırmaktadır. Öğrencilerin bahsedilen bu stratejileri yüksek strateji kullanımına yakın bir değerde kullandıkları görülmektedir. Aritmetik ortalaması en düşük (2,80) alt ölçek grubu ise duyuşsal stratejiler olarak göze çarpmaktadır. Oxford (1990), bu strateji grubunun içerisinde kaygıyı azaltma, olumlu ifadeler kullanarak ve kendini ödüllendirerek kendini cesaretlendirme, kontrol listesi kullanma, bir dil öğrenme günlüğü tutma ve hissettiklerini başkalarıyla tartışma eylemlerinin olduğunu belirtmektedir. Bu bulgudan hareketle, öğrencilerin duyuşsal stratejileri dil öğrenme süreçleriyle yeterli düzeyde ilişkilendirmedikleri söylenebilir.

Genel Strateji Kullanımı ve Cinsiyet

Araştırmanın ikinci alt probleminde, “Üniversite hazırlık sınıfı öğrencilerinin dil öğrenme stratejileri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?” sorusu yer almaktadır. Bu bölümde, araştırmaya katılan öğrencilerin dil öğrenme stratejileri kullanım sıklığı ile öğrencilerin cinsiyetleri arasındaki fark (independent sample t-test) tekniği ile incelenmiştir. Genel strateji kullanımı ve cinsiyet arasındaki fark Tablo 5’te sunulmuştur:

Tablo 5. Genel Strateji Kullanımı ve Cinsiyet Arasındaki Fark

	Cinsiyet	N	X	SS	df	t	p
Genel Strateji Kullanımı	Kadın	181	3,08	,559	459	,514	,607
	Erkek	280	3,05	,618			

Tablo 5'te görüldüğü üzere, hazırlık sınıfı öğrencilerinin dil öğrenme stratejileri kullanım sıklığı ile öğrencilerin cinsiyetleri arasındaki fark $p < 0.05$ düzeyinde anlamlı değildir. Buna göre cinsiyet faktörü, öğrencilerin genel strateji kullanım sıklığını belirleyen ve etkileyen bir faktör değildir.

Katılımcıların ölçeğin alt bölümlerine verdikleri puanların aritmetik ortalamaları ile öğrencilerin cinsiyetleri arasındaki fark ise Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6. Alt Strateji Grupları ve Cinsiyet Arasındaki Fark

Strateji Türü	Cinsiyet	N	X	SS	df	t	p
Bellek Stratejileri	Kadın	181	2,99	,676	459	2,414	,016
	Erkek	280	2,83	,664			
Bilişsel Stratejiler	Kadın	181	2,84	,678	459	-,643	,521
	Erkek	280	2,88	,758			
Telafi Stratejileri	Kadın	181	3,11	,745	459	-1,996	,047
	Erkek	280	3,27	,841			
Üstbilişsel Stratejiler	Kadın	181	3,32	,850	459	,566	,571
	Erkek	280	3,27	,911			
Duyuşsal Stratejiler	Kadın	181	2,87	,689	459	1,684	,093
	Erkek	280	2,76	,711			
Sosyal Stratejiler	Kadın	181	3,36	,823	459	,793	,428
	Erkek	280	3,31	,732			

Tablo 6 incelendiğinde, öğrencilerin ölçeğin bilişsel ($p = .521$), üstbilişsel ($p = .571$), duyuşsal ($p = .093$) ve sosyal stratejiler ($p = .428$) alt gruplarına verdikleri puanların aritmetik ortalamaları ile öğrencilerin cinsiyetleri arasında $p < 0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Bu durum, öğrencilerin bilişsel, üstbilişsel, duyuşsal ve sosyal stratejiler kullanımının cinsiyet faktöründen etkilenmediğini göstermektedir.

Ölçeğin bellek stratejileri alt grubuna bakıldığında, bellek stratejileri kullanım sıklığı ile cinsiyet faktörü arasında $p < 0.05$ düzeyinde kadınlar lehine anlamlı bir fark bulunmuştur ($p = .016$). Bu bulgu, öğrencilerin bellek stratejileri kullanımının cinsiyet faktöründen etkilendiğini ve cinsiyetin öğrencilerin bellek stratejilerini kullanım sıklığını belirleyen bir faktör olduğunu ve kadın öğrencilerin bellek stratejilerini kullanmada erkek öğrencilere göre daha başarılı olduğunu göstermektedir. Ölçeğin telafi stratejileri incelendiğinde ise telafi stratejileri kullanım sıklığı ile cinsiyet faktörü arasında $p < 0.05$ düzeyinde erkekler lehine anlamlı bir fark bulunmuştur ($p = .047$). Diğer bir ifade ile, telafi stratejilerini kullanmada cinsiyetin belirleyici faktör olduğu ve erkek öğrencilerin telafi stratejilerini daha sık kullandıkları belirlenmiştir.

Genel Strateji Kullanımı ve LYS Puan Türü

“Üniversite hazırlık sınıfı öğrencilerinin dil öğrenme stratejileri ile Lisans Yerleştirme Sınavı (LYS) puan türleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?” sorusu, araştırmanın üçüncü alt problemini oluşturmaktadır. Bu kısım, araştırmaya katılan öğrencilerin hem genel hem de ölçeğin alt gruplarındaki dil öğrenme stratejileri kullanım sıklıkları ile LYS puan türleri arasındaki farkı incelemektedir. One way ANOVA tekniği ile hesaplanan genel strateji kullanımı ve LYS puan türü arasındaki fark Tablo 7'de sunulmuştur:

Tablo 7. Genel Strateji Kullanımı ve LYS puan Türü için ANOVA Sonuçları

Genel Strateji Kullanımı	Sum of Squares	df	Mean Square	p
Gruplar Arası	,146	2	,073	
Grup İçi	163,001	458	,356	,815
Toplam	163,147	460		

Tablo 7’de görüldüğü gibi, öğrencilerin genel strateji kullanımları ile LYS puan türleri arasındaki farkın anlamlılık değeri $p=.815$ olarak bulunmuştur. Bu bulgu da, $p<0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark oluşturmamaktadır. Öğrencilerin ölçeğin alt gruplarındaki stratejileri kullanımları ve LYS puan türleri arasındaki fark Tablo 8’de sunulmuştur:

Tablo 8. Alt Grup Stratejileri Kullanımı ve LYS puan Türü için ANOVA Sonuçları

Strateji Türü		Sum of Squares	df	Mean Square	Sig.
Bellek Stratejileri	Gruplar Arası	,276	2	,138	,738
	Grup İçi	207,947	458	,454	
	Toplam	208,223	460		
Bilişsel Stratejiler	Gruplar Arası	1,675	2	,838	,206
	Grup İçi	241,896	458	,528	
	Toplam	243,571	460		
Telafi Stratejileri	Gruplar Arası	3,163	2	1,581	,088
	Grup İçi	296,979	458	,648	
	Toplam	300,142	460		
Üstbilişsel Stratejiler	Gruplar Arası	1,070	2	,535	,508
	Grup İçi	361,258	458	,789	
	Toplam	362,328	460		
Duyuşsal Stratejiler	Gruplar Arası	,570	2	,285	,564
	Grup İçi	227,690	458	,497	
	Toplam	228,260	460		
Sosyal Stratejiler	Gruplar Arası	,041	2	,021	,966
	Grup İçi	272,209	458	,594	
	Toplam	272,250	460		

Tablo 8’e göre, öğrencilerin bellek stratejileri ($p=.738$), bilişsel stratejiler ($p=.206$), telafi stratejileri ($p=.088$), üstbilişsel stratejiler ($p=.508$), duyuşsal stratejiler ($p=.564$) ve sosyal stratejiler ($p=.966$) kullanımları ile LYS puan türleri arasındaki farkların anlamlılık değerleri $p<0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark oluşturmamaktadır.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırma bulgularına göre, öğrencilerin genel strateji kullanım ortalaması 3,06 olarak hesaplanmıştır. Bu ortalama değeri, Oxford’un (1990:300) belirttiği derecelendirme sistemine göre öğrencilerin “orta düzeyde” strateji kullandıklarını göstermektedir. Bu sonuç, literatürdeki birçok araştırmayı doğrular niteliktedir (Wong, 2011; Riazi, 2007; Hiçyılmaz, 2006; Yalçın, 2006 ve Bekleyen, 2006). Ölçeğin alt bölümleri incelendiğinde ise, aritmetik ortalaması en yüksek bölümün içerisinde açıklama ve doğrulama isteme, düzeltme isteme, başkalarıyla işbirliği yapma ve kültürel farkındalık geliştirme gibi stratejileri barındıran “sosyal stratejiler” olduğu görülmektedir. Bu bulgu,

sosyal stratejilerin en sık tercih edilen strateji grubu olarak saptandığı bazı çalışmalarla da paralellik göstermektedir (Wong, 2011; Thu, 2009; Nakatani, 2006 ve Uyar Uslan, 2006). Öğrencilerin bahsedilen bu stratejileri yüksek strateji kullanımına yakın bir değerde kullandıkları görülmektedir. Aritmetik ortalaması en düşük alt ölçek grubu ise duyuşsal stratejiler olarak göze çarpmaktadır. Oxford'a (1990) göre bu stratejiler, kaygıyı azaltma, olumlu ifadeler kullanarak ve kendini ödüllendirerek kendini cesaretlendirme, kontrol listesi kullanma, bir dil öğrenme günlüğü tutma ve hissettiklerini başkalarıyla tartışma eylemleridir. Bu bulgudan hareketle, öğrencilerin duyuşsal stratejileri dil öğrenme süreçleriyle yeterli düzeyde ilişkilendirmedikleri söylenebilir. Bu bulgu literatürde bazı araştırmacılar tarafından da desteklenirken (Ünal ve diğerleri, 2011; Wong, 2011; Riazi, 2007 ve Cephe ve Yeşilbursa, 2006), Nemati ve diğerleri (2010), araştırmasında özellikle erkek katılımcıların duyuşsal stratejileri daha sık kullandıklarını belirlemiştir.

Üniversite hazırlık sınıfı öğrencilerinin genel dil öğrenme stratejileri kullanım sıklığı ile cinsiyetleri arasında, kadın katılımcıların aritmetik ortalamalarının erkek katılımcıların ortalamalarından biraz yüksek olmasına rağmen, bu fark anlamlı değildir. Buna göre cinsiyet faktörü, öğrencilerin genel strateji kullanım sıklığını belirleyen ve etkileyen bir faktör değildir. Akıllılar ve Uslu (2011) ve Ertürk'ün (2006) araştırmalarında elde ettiği bulgular da bu çalışmanın bulgusuyla örtüşmektedir. Ancak literatürde, cinsiyet faktörünün dil öğrenme stratejileri tercihlerini etkilediği çalışmalara da rastlanılmaktadır (Aslan, 2009; Gürata, 2008; Cesur, 2008 ve Tok, 2007).

Dil Öğrenme Stratejileri Envanterinin alt ölçeklerindeki stratejilerin kullanımı ile öğrencilerin cinsiyetleri arasındaki farka bakıldığında, öğrencilerin ölçeğin bilişsel, üstbilişsel, duyuşsal ve sosyal stratejiler alt gruplarına verdikleri puanların aritmetik ortalamaları ile öğrencilerin cinsiyetleri arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Bu durum, öğrencilerin bilişsel, üstbilişsel, duyuşsal ve sosyal stratejiler kullanımının cinsiyet faktöründen etkilenmediğini göstermektedir. Ancak, ölçeğin bellek stratejileri alt grubuna bakıldığında, bellek stratejileri kullanım sıklığı ile cinsiyet faktörü arasında kadınlar lehine anlamlı fark bulunmuştur. Bu bulgu, Bekleyen'in (2006) araştırmasını destekler niteliktedir. Telafi stratejileri incelendiğinde ise, telafi stratejileri kullanım sıklığı ile cinsiyet faktörü arasında erkekler lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. El-Dib (2004) de araştırmasında telafi stratejileri kullanımının cinsiyete göre değişiklik gösterdiğini belirlemiştir. Buna göre, öğrencilerin bellek ve telafi stratejileri kullanımının cinsiyet faktöründen etkilendiği ve cinsiyetin öğrencilerin bellek ve telafi stratejilerini kullanım sıklığını belirleyen bir faktör olduğu saptanmıştır. Bellek stratejilerini kullanmada kadın, telafi stratejilerini kullanmada ise erkek öğrencilerin daha başarılı olduğu söylenebilir.

Üniversite hazırlık sınıfı öğrencilerinin genel strateji kullanımları ile LYS puan türleri arasında anlamlı bir farka rastlanılmamıştır. Bu bulgu, öğrencilerin genel strateji tercihlerinin LYS puan türlerine göre değişmediği ve araştırmanın evreninde yer alan öğrencilerin sahip oldukları üç puan türünün (MF-4, TM-1 ve YGS-6) dil öğrenme strateji tercihlerinin belirlenmesinde etkili olmadığı şeklinde yorumlanabilir. Öğrencilerin ölçeğin alt boyutlarındaki strateji kullanımları ile LYS puan türleri arasındaki farka bakıldığında da bu iki değişken arasında anlamlı bir farka rastlanılmamıştır. Cesur (2008) ise, fen alanında okuyan öğrencilerin işitsel öğrenme stiline daha yatkın olduklarını belirlemiştir. Türkiye'de, dil öğrenme stilleri ile puan türü (alan) arasındaki ilişkiyi irdeleyen çalışma mevcutken (Cesur, 2008), dil öğrenme stratejileri ile LYS puan türü arasındaki ilişki ve farkları araştıran bir araştırmaya rastlanılmamaktadır.

LYS puan türleri arasında MF-4 puan türü sayısal, YGS-6 sözel, TM-1 puan türü ise hem sayısal hem de sözel zekâ türlerine hitap eden alanlardan gelen sorulardan oluşmaktadır. Bu bakımdan, her üç puan türü farklı türden zekâ türlerine hitap etmelerine rağmen, dil öğrenimi açısından bu zekâ türleri arasında anlamlı farka rastlanılmaması, çoklu zekâ kuramının söylemleriyle çelişmektedir. Bu sebeple, bu araştırmadan elde edilen dil öğrenme stratejileri ve LYS puan türü ile ilgili veriler, alanda yapılacak çoklu zekâ kuramı ve dil öğrenimi ilgili diğer çalışmalar için de bir referans olacaktır.

Öneriler

Araştırmanın bu bölümünde, araştırmadan elde edilen veriler ışığında eğitim programcılarına, yabancı dil öğretmenlerine ve ileride bu konu ile ilgili çalışmayı düşünen araştırmacılara öneriler sunulmuştur.

Eğitim Programcılarına Yönelik Öneriler

1- Araştırma verilerine göre, hazırlık sınıfı öğrencileri dil öğrenme stratejilerini orta düzeyde kullanmaktadırlar. Başarılı dil öğrencisinin aynı zamanda yüksek düzeyde strateji kullanan öğrenci anlamına gelmesi, yabancı dil öğreniminde yüksek düzey strateji kullanımının ne derece önemli olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda, yabancı dil eğitim programları hazırlanırken öğrencilerin yabancı dil eğitimine başladıkları andan itibaren dil öğrenme stratejileri farkındalıklarını artırıcı ve bu stratejileri öğretim programlarına dâhil edildiği bir sistem, öğrencilerin lehine olacaktır.

2- Araştırmada ayrıca en sık kullanılan strateji türü, açıklama ve doğrulama isteme, düzeltme isteme, başkalarıyla işbirliği yapma ve kültürel farkındalık geliştirme eylemlerini içeren “sosyal stratejiler” olarak bulunmuştur. Ancak, dil öğreniminde bilişsel stratejiler ve özellikle öğrenmeyi planlama ve yönetmeyi sağlayan üstbilişsel stratejilerin önemi oldukça fazladır. Yabancı dil eğitim programları hazırlanırken, bahsedilen bu iki stratejinin özellikle ön plana çıkarılması, öğrencileri daha sistematik ve kalıcı bir dil öğrenim sürecine götürecektir.

Yabancı Dil Öğretmenlerine Yönelik Öneriler

1- Dil öğrenme sürecinde, yabancı dil öğretmenlerine büyük görev düşmektedir. Değişen dünyaya ve ortaya çıkan yeni öğretim yöntem ve tekniklerine uyum sağlayabilen eğitimciler, dil öğrenme sürecinin en önemli mihenk taşlarındandır. Eğitimcilerin öğrencilerin dil öğrenme stratejilerinden en üst düzeyde faydalanmalarını sağlayabilmeleri için, öğrencilerin strateji farkındalıklarını artırıcı aktiviteleri hem ders programlarına hem de sınıf içi aktivitelerine dâhil etmeleri gerekmektedir.

2-Yabancı dil öğretmenlerinin ayrıca öğrencilere gerekli strateji eğitimini sağlayabilecek yeterliğe ulaşmaları, Türkiye’de dil öğrenme sürecinin çıktılarını daha da olumlu hale getirecektir.

Araştırmacılara Yönelik Öneriler

1-Bu araştırmada, Düzce Üniversitesi hazırlık sınıfı öğrencilerini dil öğrenme stratejileri kullanımları cinsiyet ve LYS puan türü değişkenlerine göre incelenmiştir. Dil öğrenme stratejileri ile çalışma yapmak isteyen araştırmacılar, daha büyük bir evren üzerinde çalışabilirler. .

2-Araştırmacılar ayrıca, bu araştırmada kullanılan LYS puan türü değişkeninin farklı bir evrende verilecek strateji eğitimi ve başarıya etkisini araştırarak, strateji eğitimini etkileyen faktörler arasında bu değişkenlerin yer alıp almadığını inceleyebilirler. Böylesi bir çalışma, ilerideki muhtemel strateji eğitimi programlarına ışık tutması bakımından oldukça önemlidir.

KAYNAKÇA

Akıllılar, T ve Uslu, Z. (2011). Almanca Bölümü Öğrencilerinin Uyguladıkları Dil Öğrenme Stratejileri. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2 (40), 24-37 <http://egitim.cu.edu.tr/efdergi> adresinden 5 Ocak 2012 tarihinde alınmıştır.

Altan, M. Z. (2004). Nationality and Language Learning Strategies of ELT-Major University Students. *Asian EFL Journal*. http://www.asian-efljournal.com/Article_3_June_mza_nlls.2004.pdf adresinden 15 Ocak 2012 tarihinde alınmıştır.

- Aslan, O. (2009) *The Role Of Gender And Language Learning Strategies In Learning English*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ortadoğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Bekleyen, N. (2006). İngilizce Öğretmen Adaylarının Dil Öğrenme Stratejileri Kullanımı. *Dil Dergisi*, 132, 28-37.
- Cephe, P.T. ve Yeşilbursa, A.A. (2006). Language Learning Strategies Of Turkish University EFL Learners. *Eğitim ve Bilim*, 31 (139), 80-85.
- Cesur, M. O. (2008). *Üniversite Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin Yabancı Dil Öğrenme Stratejileri, Öğrenme Stili Tercihleri Ve Yabancı Dil Akademik Başarısı Arasındaki Açıklayıcı Ve Yordayıcı İlişkiler Örneği*. Yayınlanmamış doktora tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Cesur, M. O. ve Fer, S. (2007). Dil Öğrenme Stratejileri Envanterinin Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması Nedir?. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 4(2), 49-74. <http://efdergi.yyu.edu.tr> adresinden 11 Ocak 2011 tarihinde alınmıştır.
- Çelebi, M.D. (2006). Türkiye’de Anadili Eğitimi ve Yabancı Dil Öğretimi. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21 (2), 285-307.
- El-Dib, M. A. B. (2004). Language Learning Strategies in Kuwait: Links to Gender, Language Level, and Culture in a Hybrid Context. *Foreign Language Annals*, 37 (1), 85-95.
- Ertürk, A. (2006). *The Relationship Between The Learning Style Preferences Of Undergraduate English Preparatory Program Students, The Listening Comprehension Strategies And Achievement*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Green, J. M. Ve Oxford, R. (1995). A Closer Look at Learning Strategies, L2 Proficiency, and Gender. *TESOL Quarterly*, 29, (2), 261-297 <http://www.jstor.org/stable/3587625> adresinden 13 Ocak 2012 tarihinde alınmıştır.
- Gürata, A. (2008) *The Grammar Learning Strategies Employed By Turkish University Preparatory School EFL Students*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Bilkent Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Hiçyılmaz, A. (2006). *Yabancı Dil Olarak İngilizceyi Öğrenen Orta Öğretim 9. Sınıf Öğrencileriyle, Üniversite Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin Kullandıkları Dil Öğrenme Stratejilerinin Karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Hsiao, T. Y. ve Oxford, R. L.(2002). Comparing Theories Of Language Learning Strategies: A Confirmatory Factor Analysis. *The Modern Language Journal*, 86 (2), 368-383.
- Nakatani, Y. (2006). Developing an Oral Communication Strategy Inventory. *The Modern Language Journal*, 90, (2), 151-168.
- Neiman, N. (1978). *The Good language Learner: A Report*. Toronto: Ontario Institute for Studies in Education.
- Nemati, M.; Nodoushan, M. A.S. ve Ashrafzhade, A. (2010). Learning Strategies In Proficient And Less Proficient Readers In Medicine. *Manager’s Journal on Educational Psychology*, 4, (21), 19-32.
- O’Malley, J. M. ve Chamot, A.U. (1990). Learning Strategies in Second Language Acquisition. Cambridge: Cambridge University Press.
- Oxford, R. L. (1990). *Language Learning Strategies: What Every teacher Should Know*. Boston: Heinle and Heinle.
- Riazi, A. (2007). Language Learning Strategy Use: Perceptions of Female Arab English Majors. *Foreign Language Annals*, 40, (3), 433-440.
- Rubin, J. (1975). What the "Good Language Learner" Can Teach Us. *TESOL Quarterly*, 9 (1), 41-51.
- Senemoğlu, N. (2009). *Gelişim Öğrenme ve Öğretim* (14. Basım). Ankara: Pegem Akademi.

- Tercanliođlu, L. (2004). Exploring gender effect on adult foreign language learning Strategies. *Issues In Educational Research*, 14. <http://education.curtin.edu.au/iier/iier14/tercanlioglu.html>. adresinden 12 Şubat 2012 tarihinde alınmıştır.
- Thu, T. H.(2005). Learning Strategies Used by Successful Language Learners. 1-60 <http://www.eric.ed.gov/PDFS/ED514361.pdf> adresinden 5 Ocak 2012 tarihinde alınmıştır.
- Tok, H. (2007). *Öğretmen Adayların Kullandıkları Yabancı Dil Öğrenme Stratejileri*. Dođu Anadolu Bölgesi Araştırmaları, 191-197.
- Uyar Uslan, E. (2006) *Öğrenme Stratejileri Kullanımının İngilizce Dilbilgisi Başarısı Üzerindeki Etkililiđi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Wong, S-L. M. (2011). Language Learning Strategy Use: A study of Pre-Service Teachers in Malaysia, 1-21. <http://eric.ed.gov/PDFS/ED521415.pdf> adresinden 14 Şubat 2012 tarihinde alınmıştır.
- Yalçın, M. (2006). *Differences In The Perceptions On Language Learning Strategies Of English Preparatory Class Students Studying At Gazi University*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.